

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

30.12.2022

с.Старое Дрожжаное

№ 781

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә «Имин шәһәр» АПК сегментын гамәлгә ашыру кысаларында видеокүзәтү системасын үстерү» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2014 елның 3 декабрәндәге «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексын төзү һәм үстерү концепциясен раслау турында» 2446-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының урамнарында һәм башка жәмәгать урыннарында оператив хәлнең торышын нәтижәле һәм өзлексез тикшереп торуну тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексы сегментын гамәлгә ашыру кысаларында видеокүзәтү системасын үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр төзелеше һәм архитектура бүлегенә, төзелеш һәм ТКХ бүлегенә Программаны үтәү чараларын оештыруны тәэмин итәргә.

3. Чүпрәле муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына ел саен, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар формалаштырганда, Программа чараларын гамәлгә ашыруга акча күздә тотарга.

4. Чүпрәле муниципаль районы территориясендә кешеләр күпләп йөри торган объектлар булган оешмаларга һәм учреждениеләргә Программа чараларын гамәлгә ашыруда актив катнашырга тәкъдим итәргә.

5. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мөгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга һәм Татарстан

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Башкарма комитетының
2022 елның
"30" декабрь 2021
номерлы карары белән
расланган

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы территориясендә «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексы сегментын гамәлгә ашыру кысаларында видеокүзәтү системасын үстерү» муниципаль программасы

1. Кереш

Видеокүзәтү системасы - иминлек системасының аерылгысыз өлеше, ул территория (объектлар) артыннан күзәтүне тәэмин итә торган программа-аппарат чаралары комплексын тәшкил итә, шулай ук әлеге мәгълүматны бирелгән вакыт дәвамында саклауны тәэмин итә. Төп билгеләнеше - саклана торган объекттан булган хәвеф-хәтәр турында сурәتلәр, хезмәт мәгълүматы һәм хәбәр алу. Төп бурычлар: борчулы вакыйгалар турында мәгълүмат бирү һәм инде булган вакыйгалар турында мәгълүматны саклау, гадәттән тыш хәлләр килеп туганда карар кабул итү.

Россия Федерациясендә һәм Татарстан Республикасында норматив-хокукый база булдырылды, аның нигезен түбәндәгеләр тәшкил итә:

1. "Транспорт куркынычсызлыгы турында" 2007 елның 10 августындагы 16-ФЗ номерлы Федераль закон.

2. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы РФ Закон.

3. "Биналар һәм корылмаларның иминлеге турында техник регламент" 2009 елның 30 декабрәндәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон белән.

4. «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрәндәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон белән.

5. «Полиция тарафыннан мәжбүри сакланырга тиешле кешеләрнең һәм объектларның (территорияләрнең) террорчылыкка каршы тору урыннарының һәм мондый урыннарның һәм объектларның иминлек паспортларының формаларының таләпләрен раслау турында» 2015 елның 25 мартындагы 272 номерлы РФ Хөкүмәте карары.

6. «Спорт объектларының террорчылыкка каршы сакланышына таләпләрне һәм спорт объектларының куркынычсызлык паспорты формасын раслау турында» 2015 елның 6 апреләндәге 202 номерлы РФ Хөкүмәте карары.

7. «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексын төзү һәм үстерү

концепциясен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2014 елның 03 декабрдәгә 2446-р номерлы күрсәтмәсе.

8. «Кешеләр күпләп була торган объектларны видеокүзәтү камералары белән жиһазландыруга тәкъдимнәр» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 26 октябрдәгә 2399-р номерлы күрсәтмәсе.

9. "Имин шәһәр" аппарат-программа комплексы сегментларының техник параметрларына вакытлыча бердәм таләпләр, 2014 елның 29 декабрдәгә РФ Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тарафыннан расланган

2. Килеп туган хәлне анализлау һәм видеокүзәтү системасын булдыру зарурлыгы

Чүпрәле муниципаль районы инфраструктурасының интенсив үсеше һәм халыкның яшәеше һәм тотрыклы үсеше өчен уңайлы мохит булдыру буенча эш алып бару сәбәпле, яңа торак микрорайоннар житештерү һәм төзү күләмнәре арта.

2022 елда хокук бозуларны профилактикалау ведомствоара комиссиясе утырышында Чүпрәле муниципаль районында видеокүзәтү системасын алга таба үстерү мәсьәләсе күтәрелде. Элеге мәсьәлә кысаларында Чүпрәле муниципаль районы территориясендә «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексын (алга таба - «Имин шәһәр» АПК) үстерүгә игътибар бирелде.

Комиссия утырышы йомгаклары буенча «Имин шәһәр» АПК кысаларында 4 объектта видеокамералар урнаштыру мөмкинлеген карау турында карар кабул ителде.

Югарыда баян ителгәннәрдән чыгып, Чүпрәле муниципаль районы территориясендә жәмәгать иминлеген, жәмәгать тәртибен саклауны тиешле дәрәжәдә тәмин итү, хокук саклау органнарының, башка хезмәтләрнең һәм ведомстволарның күп санлы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү ихтыяжы туа.

Билгеләнгән проблемаларны хәл итү өчен, «Имин шәһәр» АПК сегментын гамәлгә ашыру кысаларында видеокүзәтү системасын үстерү хезмәт итәргә мөмкин, ул заманча югары нәтижәле иминлек системасын төзү өлкәсендә кирәкле корал булып тора.

«Имин шәһәр» АПКсы - иминлекне тәмин итүнең техник чараларын куллану, ә атап әйткәндә, видеокүзәтү һәм саклау чараларын. Хәвефлекне тәмин итүнең техник чараларының иң мөһим өлеше булып килә торган мәгълүматны мониторинглау һәм анализлау системалары тора, ә видеокүзәтү чараларының өстәмә системаларында - ясалма интеллект җайланмалары.

Куркыныч хәлләрне фаразлауда һәм үз вакытында җавап кайтаруда, жәмәгать тәртибен саклауны һәм жәмәгать куркынычсызлыгын тәмин итүдә кешеләр күпләп була торган урыннарда профилактик видеокүзәтү һәм мониторинг чараларының заманча чаралары мөһим роль уйный.

Җинаятьчелек үсешенә каршы тору, урамнарда һәм башка жәмәгать урыннарында гражданның гомерен һәм сәламәтлеген саклауны тәмин итү, аеруча жанланган трассаларда һәм транспорт чышелешләрендә юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, аеруча мөһим объектларның террорчылык тотрыклылыгын тәмин итү өчен хокук саклау органнарының, жирле үзидарә

органнарының иминлеген тээмин итүнең заманча чаралары, мониторинг, элемтә һәм оператив реакция чаралары белән тээмин ителешен сизелерлек яхшырту зарур.

«Имин шәһәр» АПК сегменты структурасы видеокүзәтү үзәк пультыннан идарә ителә торган техник чаралар комплексын тәшкит итә һәм үз эченә ала:

- шәһәр урамнарында, мәйданнарда, гражданның массакүләм туплану урыннарында һәм торак секторында оператив хәлләрне видеоконтроль системасы, кагыйдә буларак, конкрет юнәлешләр буенча бурычларны хәл итүне тээмин итү мөмкинлеге булган (теркәү номерлары, визуаль контроль буенча автотранспортны урлаган шәхесне танып белү һ.б.);

- АПК сегментының «Имин шәһәр» (видеоархив) видеокүзәтү камераларынан алына торган мәгълүматны архивацияләү системасы, аны хокук саклау органнары һәм оператив хезмәтләр мәнфәгатьләрендә файдалану өчен архивацияләү.

3. Видеокүзәтү системасын кертүнең максаты һәм төп бурычлары

Чүпрәле муниципаль районында видеокүзәтү системасын үстерүнең максаты шәхеснең һәм жәмгыятьнең икътисадый, социаль, сәяси һәм рухи үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру, алар вакытында булган куркыныч һәм куркынычлар минималь кабул итү дәрәжәсенә кадәр киметелгән, бу районны республиканың иң куркынычсыз төбәкләренең берсенә әверелдерергә мөмкинлек бирәчәк.

Видеокүзәтү системасын кертү бурычлары:

- шартларны мониторинглау, кызыксынучы структураларга һәм ведомстволарга идарә карарларын кабул итү өчен мәгълүмат формалаштыру һәм бирү вакытын кыскарту;

- жәмәгать тәртибен һәм жәмәгать куркынычсызлыгын тээмин итү, хокук бозуларны профилактикалау;

- гражданның тормыш иминлеген һәм сәламәтлеген, аларның мөлкәти мәнфәгатьләрен тээмин итү;

- табигый булмаган сәбәпләр аркасында халык үлеменен кимүе;

- тормыш белән тээмин итү объектлары эшчәнлегенен куркынычсызлыгын тээмин итү;

- сәнәгать һәм транспорт объектларының иминлеге дәрәжәсен күтәрү (шартлау, янгын, куркыныч матдәләр чыгару куркынычын киметү);

- жәмгыятьтә криминальләштерү дәрәжәсен киметү;

- «кайнар эзләр» буенча жинаятьләр кылган затларны билгеләү;

- сәнәгать һәм транспорт объектларының иминлеге дәрәжәсен күтәрү (шартлау, янгын, куркыныч матдәләр чыгару куркынычын киметү);

- Террорчылык акты һәм криминаль гамәлләр уздыру ихтималының мөһим объектлар, кешеләр күпләп жыела торган урыннар белән турыдан-туры якында булу ихтималын максималь киметү;

- жинаятьләрене ачуда барлык хезмәтләренең бердәмлеген тээмин итү.

3.1. Программаның заказчысы һәм башкаручылары турында белешмәләр

1. 2023-2025 елларга “Имин шәһәр” АПК сегменты кысаларында Чүпрәле муниципаль районында видеокүзәтү системасын үстерүнең муниципаль программасы заказчысы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты була.

2. Программаның җаваплы башкаручысы - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты.

3.2. Планны гамәлгә ашыру чараларында катнашучылар

1. ТР Чүпрәле районы буенча Россия ЭЭМ бүлеге.
2. Чүпрәле муниципаль районы ЕДДС.
3. Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнары.
4. Кешеләр күп була торган объектларның милекчеләре.
5. «Таттелеком» элемтә операторы.
6. Төзелгән муниципаль контрактлар (шартнамәләр, килешүләр) нигезендә юридик затлар.

3.3. Видеокүзәтү системасы белән тәэмин ителергә тиешле объектлар

Видеокүзәтү системасы белән түбәндәге объектлар жиһазлана:

1. Иҗтимагый кинлекләр (урамнар, скверлар, мәйданнар, аралыклар, кешеләр күпләп жыела торган урыннар, иҗтимагый әһәмиятле мәсьәләләрне күмәк фикер алышу һәм иҗтимагый кәефләрне белдерү өчен махсус билгеләнгән яисә җайлаштырылган урыннар, шулай ук, җәмәгатьчелек фикерен ачык белдерү өчен, башлыча иҗтимагый-сәяси характердагы актуаль проблемаларны ачык белдерү өчен, гражданның массакүләм катнашуы өчен);

2. Кешеләр күпләп була торган дәүләт һәм муниципаль объектлар (сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, спорт, яшьләр сәясәте учреждениеләре, дини учреждениеләр);

3. Кешеләр күпләп була торган хосусый объектлар (сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре, мәдәни, күнел ачу, спорт учреждениеләре);

4. Торак фонды объектлары (подъездлар, күпфатирлы йортларның йорт яны территориясе).

5. Куркыныч җитештерү, потенциал куркыныч объектлар, тормыш белән тәэмин итү объекты.

4. Видеокүзәтү системасы структурасы

Системаның территориаль яктан бүленгән инфраструктурасы бар, ул жиһазландырылган объектларның һәм күзәтү пунктларының составына һәм урнашу урынына туры килә.

Система район территориясендә хезмәт күрсәтүче һәм урнашкан хокук саклау органнарының, шулай ук экстрен хезмәтләрнең гамәлдәге мәгълүмат системалары белән үзара хезмәттәшлек мөмкинлекләрен исәпкә алып төзелә.

4.1. Видеокүзәтү һәм мәгълүматлар тапшыруны оештыру

Видеокүзәтү оештыру максатларында видеокүзәтү өстенлекле тәртиптә эшкәртү, саклау һәм тарату схемасы һәм видеосурәтләргә керүне оештыру схемасы кулланыла. Программа платформасының функционалы, шул исәптән тәэмин итә:

- видеокүзәтү камераларының эшчәнлеген мониторинглау;
- видеосурәтләрне язу һәм саклауны тикшереп торы.

Видеокүзәтүне оештыруның соңгы продукты реаль вакыт режимында видеоагымнар һәм архив язмалары булуын исәпкә алып, 3.2 бүлегендә күрсәтелгән объектларда видеокүзәтү оештыру, икътисадый һәм техник караштан чыгып, сервис схемасы буенча: видеоагымнарны реаль вакыт режимында сатып алу һәм видеоархивка керү юлы белән гамәлгә ашыру.

Видеокүзәтү объектында урнаштырылган техник чаралардан (видеорегистраторлардан) файдаланып видеокүзәтү оештыру, кагыйдә буларак, элемент линияләре булмаган, яки элемент линияләре мәгълүматлар тапшыру чөптәрен оештырырга мөмкинлек бирми торган кыен (ераграк) объектларда кулланыла.

3.3 бүлегендә 1, 2, 3, 5 пунктларында күрсәтелгән объектлар өчен видеосурәтләрне кимендә 30 тәүлек, ә торак фонды объектлары өчен кимендә 7 тәүлек сакларга тиеш.

Муниципаль берәмлектә бердәм техник сәясәтне үтәү максатларында видеомәгълүматны архивлаштыру өчен билгеләнгән мәгълүматларны эшкәртү үзәге төзелә. Мәгълүматларны эшкәртү үзәге йә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы базасында, йә «Таттелеком» элемент операторлары инфраструктурасын жәлеп итеп махсуслаштырылган учреждение базасында төзелә.

Мәгълүматларны тапшыру чөптәре видеоташкыннарны әлеге концепциянең 4.3 бүлегендә күрсәтелгән күләмнәрдә һәм сыйфатта өзлексез тапшыруны тәэмин итә.

4.2. Чөптәр хезмәттәшлеген оештыру

Системаларның видеокүзәтү системасы составындагы үзара тәэсир итешүе кирәк булганда чөптәр видеосының ачык стандартлары нигезендә башкарылырга тиеш (ONVIF версия 2.0 дән түбән түгел).

4.3. Мәгълүматларны эшкәртү һәм видеоархивацияләүне оештыру

Видеоархивация түбәндәге техник мөмкинлекләргә тәэмин итәргә тиеш:

- беренче чыганакның максималь ризалыгында H.264 кодыктагы күзәтүне бер үк вакытта 30% тан да артык булмаган күләмдә һәм секундына кимендә 12

кадр/сек кадрлары санына туры китереп яздыру;

- язмаларны саклау срогы цикллы янадан язу белән кимендә 30 тәүлек булырга тиеш, ә кирәк булганда видеоязманың фрагменты махсус күрсәтмәгә кадәр бетерелми;

- бирелгән видео язмалар диапазонын ерактан чыгару мөмкинлеге;
- ONVIF стандарты эшләү;
- видеотрафикны бу протоколда кабул итү һәм тапшыру мөмкинлеге белән IGMP (Multicast) протоколы ярдәме;

- RTSP сорауы буенча серверларга дистанцион тоташу мөмкинлеге белән RTSP сервер функцияләренә ярдәм;

- RDP беркетмәсенә нигезләү (читтән торып эш өстәле);

- дистанцион керү һәм идарә итү мөмкинлеге.

- керү хокукларын чикләү.

- видеоархив фрагментларын экспортлау стандарт оттыручылар тарафыннан экспортланган видеоны карауны тәэмин итә торган гомуми кулланылыштагы кысылу алгоритмнарын кулланып башкарылырга тиеш;

- видеоархивны оештыру структурасы үзәкләштерелгән булырга тиеш. Видеоархивның бөтен тирәнлегенә видео мәгълүмат эзләү мөмкинлеген күздә тотарга кирәк;

- саклану вакыты чыкканчыга кадәр сакланган саклагычтан белешмәләрне алу/модификацияләү мөмкинлеге төшереп калдырылырга тиеш;

- Кулланучыларның барлык гамәлләре беркетелергә һәм кимендә 6 ай сакланырга тиеш, ә кирәк булганда - махсус боерыкка кадәр. Билгеле хокуклы кулланучы теләге буенча бу мәгълүмат карау һәм анализлау өчен чыгарылырга тиеш;

- мәгълүматларны тапшыру тизлеге видеоязма сыйфатына барлык таләпләрне үтәүне тәэмин итәргә тиеш.

4.4. Техник озата баруны оештыру

Видеокүзәтү системаларының милекчәсе өзлексез эшләтү өчен, кварталга бер тапкырдан да ким булмаган вакытта видеокүзәтү системаларын техник хезмәт күрсәтү һәм озата бару эшләрен тәэмин итә. Эшләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

Видеоконтроль жайланмаларны тышкы карау (видеорегистраторлар, компьютерлар, серверлар):

- инструмент урнаштыру ышанычлылыгын тикшерү;

- корпусны пычратудан чистарту, механик корпус зыянын бетерү;

- туклану блогының техник торышын тикшерү(резерв);

- идарә органнарының төзеклеген тикшерү;

- индикация элементларының төзеклеген контрольдә тоту;

- оборона жайланмаларының туры килүен һәм төзеклеген тикшерү;

- тоташтыргычларның ышанычлылыгын тикшерү .

Видеокамераларны тышкы карау:

- видеокамераның ышанычлылыгын тикшерү;

- камера корпусының пычрануын бетерү;
- корпусның механик зарарлануын бетерү;
- идарә органнарының төзеклеген тикшерү;
- оборона жайланмаларының туры килүен һәм төзеклеген тикшерү;
- электр тоташуларының ышанычлылығын тикшерү.

Видеокамераларны ачыклау һәм сизгерлек зонасы конфигурациясен тикшерү:

- видеокамера урнаштыруның дөреслеген тикшерү;
- сакланган зона майданын һәм видеокамераның сизгерлеген контрольдә тоту;
- ачыклау зонасының диапазонын контрольдә тоту;
- ачыклау зонасында "үле зоналар" булмавын тикшерү.

Приборларның алмаштыру тогы челтәреннән һәм резерв туклану блогыннан (приборның эшкә сәләтлелеген резерв туклануга күчкәндә һәм киресенчә) туклануын тикшерү.

Электр жайланма параметрларын үлчәү:

- кулланыла торган ток резерв туклану чыганагынан;
- кулланыла торган куәт алмаш ток челтәреннән.

Эш режимын программалаштыруның дөреслеген контрольдә тоту.

4.5. Камералар урнаштыру урыннарын исәпкә алуны оештыру

Камераларны исәпкә алуның гадиләштерелгән чарасы булып, Татарстан Республикасы Геопорталындагы характеристикаларны күрсәтеп, камераны тиешенчә чагылдыру тора.

Татарстан Республикасы геопорталы киңлек мәгълүматларына үтемлекне тәэмин итә торган рәсми интернет-ресурс.

Татарстан Республикасы Геопорталына камераларның урнашуы турында мәгълүмат бирү өчен җаваплы хезмәткәрләр түбәндәге мәгълүмат белән тәэмин ителәр:

- урын күрсәткечләре;
- объектның эш вакыты (анда видеокамера урнаштырылган);
- элемент өчен телефоннар;
- тавыш язуы булу;
- язу төсе;
- режимы;
- тибы;
- (кемнеке) булуы;
- оешма-хужа;
- саклау вакыты;
- ерактан керү мөмкинлеге.

5. Видеокүзәтү системасын булдыру һәм урнаштыру буенча эш этаплары

Чүпрәле муниципаль районы территориясендә «Имин шәһәр» АПК сегментын гамәлгә ашыру кысаларында видеокүзәтү системасын үстерү программасын гамәлгә ашыру муниципаль планнарны эшләүне үз эченә ала, алар түбәндәге чараларны күздә тотат:

«Имин шәһәр» АПК системаларын үстерү мәсьәләләре буенча ведомствоара комиссия:

- әлеге программа нигезләмәләренен үтәлешен тикшереп торучараларының район планын расларга;

- видеокүзәтү системаларын урнаштыру һәм эшләү өлешендә Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге норматив-хокукий актлары таләпләренен үтәлешен тикшереп торучараларны гамәлгә ашырырга;

- кешеләр һәм спорт объектлары массакүләм булу урыннары объектларын «Полиция тарафыннан мәжбүри саклануға тиешле кешеләр һәм объектлар (территорияләр) күпләп жыела торган урыннарның террорчылыкка каршы якланганлыгы таләпләрен һәм мондый урыннарның һәм объектларның куркынычсызлык паспортлары рәвешләрен раслау турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенен 2015 елның 25 мартындагы 272 номерлы һәм 2015 елның 06 мартындагы 202 номерлы «Спорт объектларының террорчылыкка каршы якланганлыгына таләпләрен һәм спорт объектларының куркынычсызлык паспорты рәвешен раслау турында» Карарына туры килүне даими тикшерергә;

- муниципаль милекне һәм хосусый сектор объектларын төзүгә, капитал ремонтлауға һәм эксплуатациягә кертүгә проект-смета документациясен эшләгәндә һәм килештергәндә видеокүзәтү системаларын кертүне күзәтүне оештырырга;

- һәркем файдалана алырлык расланган регламент нигезендә архивлау һәм видеомәгълүматтан үзәкләштерелгән файдалану өчен билгеләнгән мәгълүматларны эшкәртү үзәгенен эшен тикшереп торучараларны башкарырга. Видеокамералар санын арттырганда, алардан мәгълүматларны эшкәртү буенча муниципаль үзәккә сигналлар алуны күздә тотат. Техник мөмкинлек булмаган очракта, жиһазларның эшкә яраклылыгын теләсә нинди мөмкин булган ысуллар белән мониторинглауны тәэмин итеп, турыдан-туры видеокамералар урнаштыру объектларында локаль видеоархивлар булдыру;

- идарәче компанияләр һәм торак милекчеләре ширкәтләре белән берлектә, бердәм инфраструктура булдыру максатыннан, бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән торак фондын һәм йорт яны территорияләрен видеокүзәтү системалары белән жиһазлау өлешендә эшне оештырырга;

- яңа объектларны проектлаганда һәм эксплуатациягә тапшырганда, шулай ук аларны планлы капитал ремонтлаганда торак фонды объектларының видеосистемаларын булдыруны оештырырга;

- кешеләр күп була торган жәмәгать урыннарына (урамнарға, скверларға, яр буйларына, мәйданнарға) видеокүзәтү белән тәэмин итүне оештырырга, шул

исәптән аларны реконструкцияләү һәм төзекләндерү эшләре кысаларында. Чиктәш исәпләүләрдә жиһазлар сатып алуга, аны монтажлауга һәм мәгълүматларны эшкәртү үзәгенә видеосигнал чыгаруны күрергә;

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Кешеләр күпләп була торган объектларны видеокүзәтү камералары белән жиһазландыруга тәкъдимнәр" 2015 елның 26 октябрендәге 2399-р номерлы күрсәтмәсен видеокүзәтү системаларын төзегәндә катгый саклауны оештырырга;

- атрибутив мәгълүматны (объектның милекчесе, урнаштыру урыны һәм күзәтү почмаклары, контакт телефоны) ай саен актуальләштереп, Татарстан Республикасы Геопорталының бүленгән катламында муниципаль берәмлек территориясендә камераларның бердәм реестрын алып барырга.

- Планны елга бер тапкырдан да ким дигәндә актуальләштерергә һәм чараларны һәм муниципаль программа күрсәткечләрен коррективкаларга.

6. Финанслау чыганакалары һәм механизмнары

Чүпрәле муниципаль районында видеокүзәтү системаларын булдыру һәм ачу чараларын финанслау һәм ресурслар белән тәмин итү республика һәм муниципаль бюджетлар, шулай ук башка чыганакалар, шул исәптән объектлар милекчеләре акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Программаны финанслауның гомуми күләме 312 000 сум тәшкил итә, шул исәптән:

Финанслау чыганакалары	Финанслау күләме, мең сум, шул исәптән еллар буенча:			
	барлыгы	2023	2024	2025
Районның авыл жирлекләре бюджеты чаралары	104	26	52	26
Башка чыганакалар чаралары	208	52	104	52
Проект буенча барлыгы	312	78	156	78

Әлеге чараларны финанслау гамәлдәге законнарда каралган тәртиптә башкарыла.

7. Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре

Әлеге Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре түбәндәгеләр:

- урамнарда һәм башка жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьләр саны кимү;

- халык күп була торган урыннарда оператив хәлнең даими мониторингын тәмин итү;

- гражданның хәбәрләренә тиз арада җавап бирүне арттыру;

- жинаятьләренә профилактикалау һәм объектларның саклану дәрәжәсен

күтәру;

- юл хәлен яхшырту, юл-транспорт һәлакәтләре санын һәм алар белән бәйлә нәтижәләрне киметү, урланган транспорт чараларын эзләү эшен активлаштыру;
- комсыз жинаятьләр санын киметү, милекнең барлык формаларын яклауны көчәйтү, торак секторда жәмәгать тәртибен тәэмин итү;
- тормыш тәэмин итү объектларын террорчылыкка каршы яклауны көчәйтү;
- Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларының оперативлығын арттыру;
- мәдәни-массакуләм, сәяси һәм ижтимагый әһәмиятле чаралар уздыру вакытында жәмәгать тәртибен тәэмин итү.

8. Программаның үтәләшен контрольдә тоту

Программаны гамәлгә ашыру чараларны башкару өчен жаваплы оешмаларның уртак эшчәнлегә аша башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыруны гомуми житәкчелек һәм тикшереп торуны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Эшләр идарәчесе:

Д.Р. Сабирзянова